

El «sobiranista emprenyat» i el fantasma de Podem

«S'ha acabat el temps en què l'Espanya rància del PP feia bona la Catalunya carrinclona i convergent»

D'un temps ençà, alguns sobiranistes han convertit Podem en el principal objectiu de les seves crítiques. No hi ha dia que no esmorzem amb algun titular, entrevista, declaració o tuit disparant contra la formació de Pablo Iglesias. Sovintegen els articles plens d'atacs *ad hominem* sense gaire fonament contra els líders de Podem. Prolifereixen els insults a les xarxes socials, i és pràctica habitual elevar a categoria de notícia detalls poc rellevants que demostrarien que la nova formació és una mena d'agent espanyolista. A l'hora, es minimitzen aquells aspectes que la podrien presentar com un aliat potencial. Està clar que Podem hi ha posat de la seva part: comentaris com el de Pablo Iglesias sobre David Fernández no han contribuït a suavitzar la situació. Però potser és l'hora de posar el fre de mà i mirar les coses amb perspectiva.

Què hi ha al fons d'aquestes reaccions furibundes? La irrupció de Podem en les passades eleccions europees ha alterat el guió del procés i els rols dels seus principals actors. Abans de Podem, l'independentisme ho havia tingut relativament fàcil a l'hora de vendre el seu projecte: l'absència d'una alternativa creïble a l'Espanya resclosida del PP i el PSOE feia que pràcticament no calgués ni argumentar per guanyar partidaris. El sobiranisme, però, no podia pretendre guanyar sempre per incompareixença de l'adversari. Tard o d'hora s'havia de lliurar la batalla de les idees. I aquest moment ha arribat. Com que l'argument principal de molts sobiranistes era que amb Espanya no hi havia res a fer, ara hi ha nervis. Ironies de la vida: la presumpta tercera via, ves per on, no havia de sortir de l'Hotel Palace, sinó de les cases ?okupades? de Lavapiés.

El fet que Podem hagi fet forat canvia substancialment aquest panorama tancat i barrat. És el primer cop que una formació amb possibilitats de governar a l'Estat ha dit que està a favor del dret a decidir. Per molt que hagi matisat el seu discurs des del seu naixement, o que de vegades emeti missatges contradictoris sobre el tema, el cert és que mai un partit polític espanyol s'havia mostrat tant obert amb aquesta qüestió. Com a mínim, s'hi pot parlar. A més, Podem aposta per una Espanya més amable, tolerant amb les diferències, i amb un discurs regenerador transversal que en alguns punts connecta amb les aspiracions dels nous sobiranistes, fastiguejat dels partits polítics i la corrupció. Al carreró sense sortida de l'Espanya irreformable sembla que s'hi veu una mica de llum. Davant d'això, hom pot decidir tancar els ulls o entomar el repte.

Podem no convencerà als ITV (independentistes de tota la vida), però els nouvinguts a la causa tindran dubtes raonables, i els indecisos hi veuran una temptació. I més en un moment com l'actual, amb el procés en hores baixes després d'un 9-N que no ha tingut la concreció política desitjada. L'acord Mas-Junqueras, poc sòlid i amb un horitzó electoral difús (cal recordar que les eleccions encara no han estat convocades formalment), ni és tan plural ni engresca tant com la consulta. Així mateix, les darreres enquestes del CEO constaten cert estancament en el suport a la independència després d'anys d'ascensos molt marcats.

Davant d'això, la reacció no pot ser la del sobiranista emprenyat que es passa el dia agitant el fantasma de Podem. L'independentisme faria bé en tenir més autoestima, deixar de fer el ploricó, armar-se de raons i passar a l'ofensiva. Pretendre que la independència havia de caure com una fruita madura, només perquè el PP i el PSOE eren molt dolents, és una actitud infantil. Una fita tan complexa com crear un estat només s'assoleix proposant objectius i marcant-se reptes, i no a base de viure dels errors del contrari. S'ha acabat el temps en què l'Espanya rància del PP feia bona la Catalunya carrinclona i convergent. Caldrà treballar molt per ampliar el marge de partidaris de l'estat propi, convèncer indecisos i solidificar la base social. I això requereix temps, constància i

autocrítica.

Al mateix temps, seria raonable no menystenir cap via. Més enllà d'escenaris unilaterals, cal no obviar que una hipotètica victòria de Podem a Espanya, combinada amb un suport incontestable a les formacions independentistes a Catalunya, podria obrir un nou punt de vista sobre el cas català, i fins i tot la possibilitat d'una consulta legal i acordada. El sobiranisme no ha d'esperar grans coses de Podem, però al mateix temps faria bé de no menystenir les finestres d'oportunitat que puguin obrir-se arran dels nous escenaris que s'obren. Amb Podem, l'independentisme hi comparteix alguns interessos, públic potencial i alguns objectius. Caldria, com a mínim, tenir-ho en compte.